

ЈЕЛЕНА
МАРЈАНОВИЋ
Domestic

Без назива / Untitled
2019, уље и акрил на дасци / oil and acrylic on board, 33x33cm

ЈЕЛЕНА МАРЈАНОВИЋ
JELENA MARJANOVIĆ

Domestic

Продајна галерија „Београд”

Април-мај 2022.

Београд

Сања Тодосијевић

ЈЕЛЕНА МАРЈАНОВИЋ Domestic

У својим сликарским радовима Јелена Марјановић последњих година актуелизује питање видљивог присуства, статуса и позиција жене у савременом окружењу. Већ сам назив изложбе *Domestic* (питом; кућни; послуга...) упућује на вишезначност природе односа жене као индивидуе и света кућног, као отеловљења колективног идентитета. Женске фигуре, протагонисти овог циклуса, лебде у неодређеном простору затрпане претећим формацијама нагомилане одеће. Осим критике конзумеризма и фабрикованог императива женске лепоте, ове представе метафорички говоре о релативизацији схватања према којима је простор куће традиционално друштвено структуриран кроз дуалитете јавно/активно, као поље у коме делују мушкарци и приватно/пасивно као антипод који је додељен женама. Наглашавајући неодрживост таквих разграничења Гризелда Полок уводи појам *простора женскости који описује као конструкт* – „производ осећаја, друштвене смештености, покретљивости и видљивости у друштвеним односима виђења и бивања виђеним”¹.

Жене у ставу мучеништва историјских религиозних представа или савремених сцена „са места злочина” наговештавају пристајање на улогу жртве, али истовремено и пасивну борбу против ограничавајућих друштвених протокола. Сизифовски рад и неизбежне кућне активности овде су персонификоване густим сплетовима одевних предмета, којима се додељује функција симбола кућног, али и културолошких, друштвених, религиозних или идеолошких баласта. У свакодневици кућног окружења, фрагментарности сцена из домаћег живота, ауторка разрешава многострукости улоге жене и њених жељених и додељених мандата у породичном животу. Психолошка стања сакривених и затрпаних фигура откривају се у преиспитивању реалне моћи суочавања са егзистенцијалним изазовима оличеним у хетерогеним и стално променљивим позицијама унутар дома.

Истовремено, ове изоловане композиције парафразирају и иронизирају општепознате призоре жанр сликарства у којима се од почетка XIX па све до средине XX века приказују жене у обављању свакодневних кућних послова. Ауторка евоцира веровања о кући као месту отклона, утопијској пројекцији очувања аутономије појединца унутар претпостављених социјалних оквира.

¹ G. Pollock, *Vision and Difference – Femininity, Feminism, and the History of Art*, Routledge, London and New York 1988, стр. 66

Она је уточиште, сигурност, гарант стабилности, од ње све полази, у њу се све враћа, али је уједно и незаменљиви простор за медитацију. У таквој констелацији жена/домаћица је творац окружења у коме обитава, једнако као и заточеник својих репетитивних опсесивних кућних активности. Рутина ослобађа простор за фантазме, понављање устаљених радњи и послова постаје нека врста мантре.

Апологетика дома открива амбивалентни статус женског тела, оно се у савременим друштвеним околностима од предмета жеље трансформише у обриси фигура без телесности, „кућног киборга”, једнако потрошну робу као и ону којом је окружена. У борби за очување идеје кућевног, као инкарнација кохезионих сила, тело жене (п)остаје последња линија одбране.

ЈЕЛЕНА МАРЈАНОВИЋ

(1980, Београд)

jelena.marjanovic80@gmail.com

Дипломирала сликарство 2005. на Академији лепих уметности. Чланица УЛУС-а од 2016. године. У периоду од 2002. до данас учествовала на бројним колективним изложбама, од којих се издвајају: Интернационални "салон стрипа" (2014. и 2015), Београд; Изложба "Младост" Ниш Арт Фондације (2015); Изложба „Антивизије“ уметничке групе С4, (2015) по позиву, Београд; Бијенале „Ликовна Јесен“, (2018) по позиву, Сомбор; Пролећна изложба, УЛУС (2019 и 2020.), Београд; Бијенале цртежа и мале пластике (2021), Београд; Интернационална изложба Норд Арт (2021.), Немачка; 18. Бијенале „У светлости Милене“, (2021), Пожаревац.

До сада је седам пута самостално излагала:

2019. Изложба слика, Галерија Лавал Нугент, Загреб

2018. Галерија Дома омладине Београд изложба слика „Роба“

2017. Галерија београдске тврђаве, изложба цртежа

2016. Културни центар Град, изложба слика „Роба“

2016. Градска галерија Котор, Црна Гора

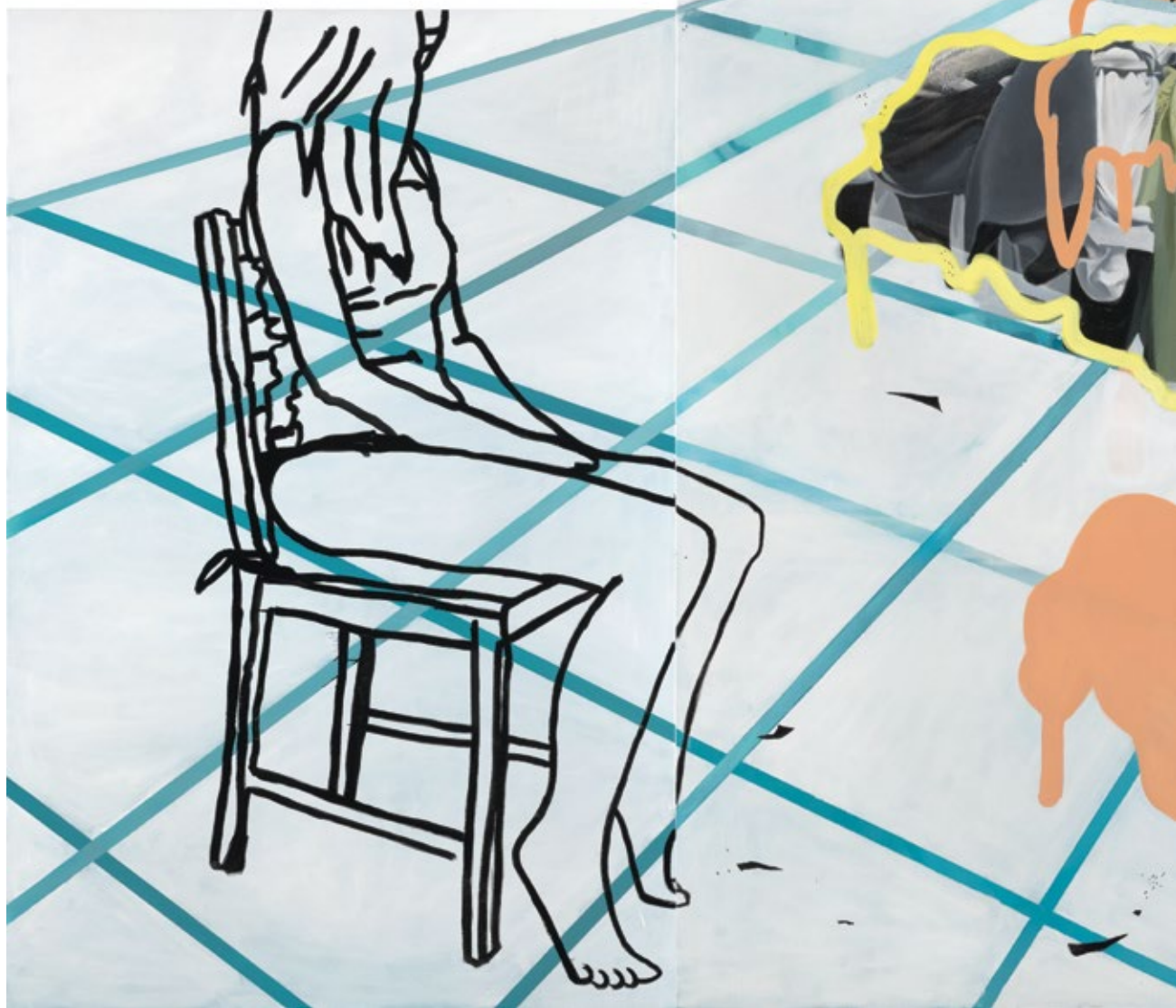
2015. Фоаје Културног центра Панчево, изложба слика

2015. Галерија СКЦа, Нови Београд, изложба "Travel sick"

Учествовала је на бројним резиденцијама: „*Outside project Studio Art Centers International*“ (2005) у Фиренци, резиденцијални програм Гло’Арт (2016) у Белгији и др. Добитница је две награде за стрип (Награда спонзора фестивала, за кратак стрип “*La petit mort*”, Интернационални салон стрипа, СКЦ; Трећа награда за исти стрип издавачке куће “*Rozencrantz*”, 2015). Ауторкини радови се налазе у јавним и приватним колекцијама (Откуп Министарства културе и информисања, Београд, 2017. и др).

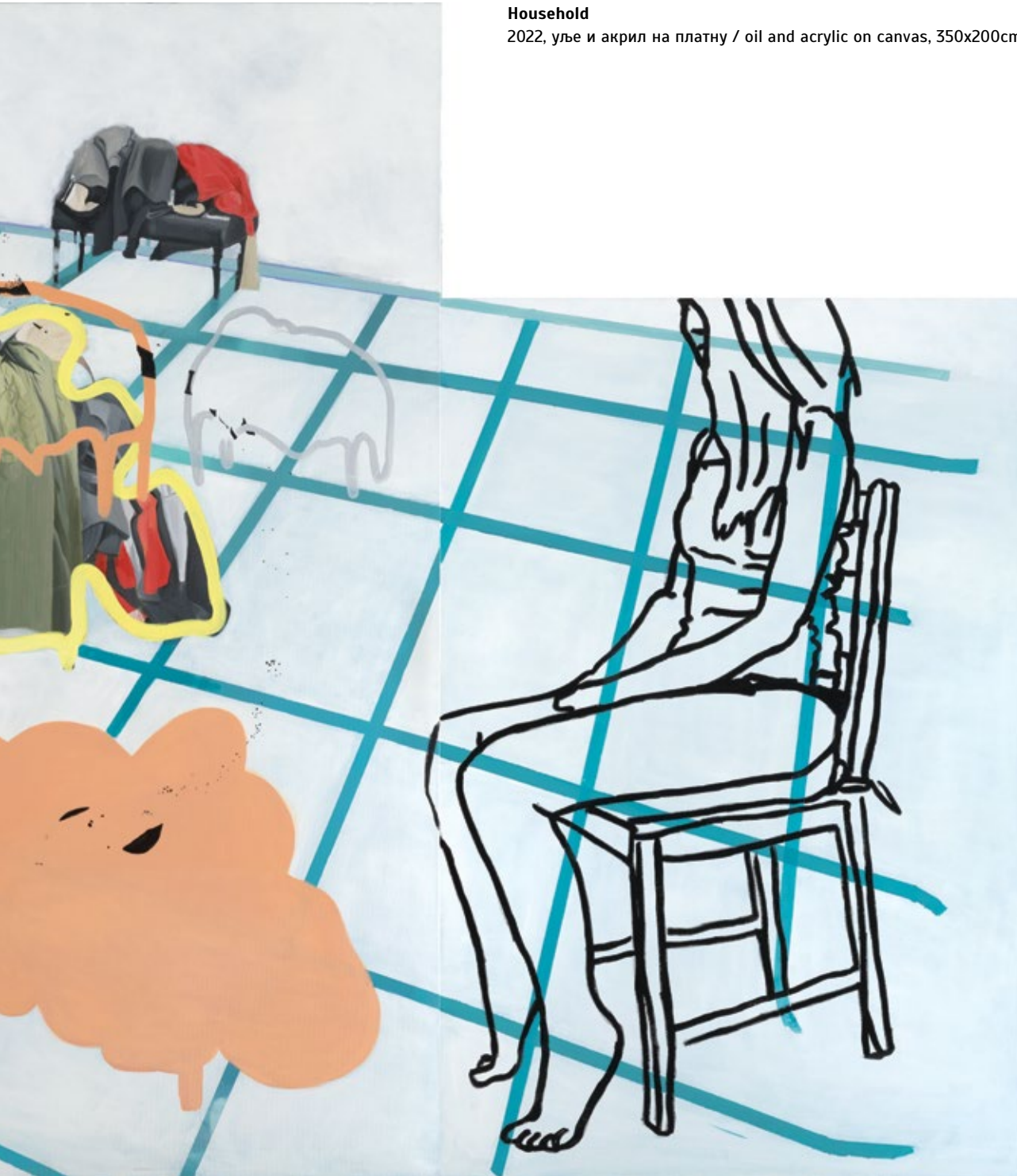

Аутопортрет / Self-portrait
2019, уље и акрил на платну / oil and acrylic on canvas, 140x120cm

Household

2022, уље и акрил на платну / oil and acrylic on canvas, 350x200cm

Brainwash

2022, уље и акрил на платну / oil and acrylic on canvas, 160x120cm

JELENA MARJANOVIĆ

(1980, Belgrade, Serbia)

jelena.marjanovic80@gmail.com

Graduated Master studies 2005. at The Academy of Fine Arts in Belgrade, Serbia. Member of the Association of Fine Artists of Serbia (2016.) From 2002. until now she participated in numerous group exhibitions: International *Comic Book Salon* (2014.and 2015.), Belgrade; „*Mladost*“ Niš Art Fondation (2015.); „*Antivizije*“, Art group *C4*, (2015.) by invitation, Belgrade; Biennial „*Likovna jesen*“, (2018.) by invitation, Sombor; *Spring exhibition*, Member of the Association of Fine Artists of Serbia (2019.и 2020.), Belgrade; „*Bijenale crteza i male plastike*“ (2021.), Belgrade; *Nord Art* (2021.), Germany; 18. Biennial „*U svetlosti Milene*“, (2021.), Pozarevac etc.

She had seven solo exhibition:

2019. *Mercandise* , Gallery *Laval Nugent*, Zagreb, Croatia

2018. *Mercandise*, Belgrade Youth Center, Serbia

2017. Gallery of Belgrade Fortress, Exhibition of drawings, Serbia

2016. *Merchandise*, Cultural Center Grad, Belgrade, Serbia

2016. City Gallery Kotor, Montenegro

2015. Cultural Center Pancevo, Serbia

2015. *Travel sick*, SKC Gallery, New Belgrade, Serbia;

She participated in numerous art residencies (*Outside project Studio Art Centers International* (2005) Florence, Ohrid, North Macedonia (2007), *Glo'Art* (2016.) Belgium etc.) She was awarded for a short comic (Festival sponsor award for comic '*La petit mort*', International *comic book salon*, SKC; *Rozenkrantz*, Publishing House Award, (2015.) Her works are in numerous private and public collections (Collection of Ministry of Culture and Information, (2017.) etc.).

Sanja Todosijević

JELENA MARJANOVIĆ

Domestic

In recent years, Jelena Marjanović has in her paintings addressed the issue of the visible presence, status and position of women in the modern environment. The very title of the exhibition *Domestic* (tame, relating to household, servant ...) points to the ambiguity of the nature of a woman's relationship as an individual and the world of the home as the embodiment of collective identity. Female figures, the protagonists of this cycle of paintings, float in an indefinite space covered with threatening formations of accumulated clothing. Apart from the critique of consumerism and the fabricated imperative of female beauty, these images metaphorically speak of the relativization of the notion that the space of the house is traditionally socially structured through dualities of the public/active as a field in which men act and private/passive as the antipode assigned to women. Emphasizing the unsustainability of such demarcations, Griselda Pollock introduces the notion of the *space of femininity*, which she describes as a construct – "a product of a lived sense of social locatedness, mobility and visibility in the social relations of seeing and being seen."¹

Portrayals of women as martyrs in the historic religious images or in or in the contemporary scenes "from the crime scene", suggest that women accept the role of a victim, but at the same time fight a passive battle against restrictive social protocols. Sisyphus' work and inevitable domestic activities are here personified by dense entanglements of clothing, which are assigned the function of symbolic but also cultural, social, religious or ideological ballast. It is through the daily life of the home environment, the fragmentary nature of scenes from domestic life that Jelena Marjanović resolves the multiplicity of women's roles and their desired and assigned mandates in family life. The psychological states of hidden and buried figures are revealed in the re-examination of the real power of coping with existential challenges embodied in heterogeneous and constantly changing positions within the home.

At the same time, these isolated compositions paraphrase and ironize the well-known painting genre scenes from the beginning of the 19th to the middle of the 20th century where women were depicted doing their daily housework. Jelena Marjanović evokes beliefs about the home as a place

¹ G. Pollock, *Vision and Difference – Femininity, Feminism, and the History of Art*, Routledge, London and New York 1988, p, 66

of disengagement, a utopian projection of preserving the autonomy of the individual within the assumed social framework. It is a place of refuge, a sanctuary, a guarantor of stability, everything starts from it, everything returns to it, however it is also an irreplaceable space for meditation. In such a constellation, a woman/housewife is the creator of the environment in which she lives, as well as a prisoner of her repetitive obsessive domestic activities. Routine creates space for fantasies, repetition of established activities and work becomes a kind of mantra.

The apologetics of the home reveals the ambivalent status of the female body, which in modern social circumstances is transformed from the object of desire into the outlines of figures without corporeality, a "domestic cyborg", as consumable as the goods she is surrounded by. In the struggle to preserve the idea of the domestic, as an incarnation of cohesive forces, the body of a woman (becomes) remains the last line of defense.

ИЗЛОЖБА РЕАЛИЗОВАНА СРЕДСТВИМА
СЕКРЕТАРИЈАТА ЗА КУЛТУРУ
ГРАДА БЕОГРАДА

EXHIBITION SUPPORTED BY
SECRETARIAT FOR CULTURE OF
THE CITY OF BELGRADE

ИЗДАВАЧ
ПРОДАЈНА ГАЛЕРИЈА «БЕОГРАД»
Косанчићев венац 19, Београд, Србија
Тел/факс 011 30 33 923
Тел 011 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

PUBLISHER
GALLERY «BEOGRAD»
Kosančićev venac 19, Belgrade, Serbia
+ 381 11 30 33 923
+ 381 11 32 87 325
office@galerijabeograd.org
www.galerijabeograd.org

Главни и одговорни уредник
Михаило М. Петковић, директор институције

Editor-in-chief
Mihailo M. Petković, director

Кустоси
Јелена Кривокапић
Сања Тодосијевић

Curators
Jelena Krivokapić
Sanja Todosijević

Ликовни уредник
Драгица Вуковић

Art Editor
Dragica Vuković

Уметнички савет
Бранко Раковић
Александар Лека Младеновић
Горан Десанчић

Art Council
Branko Raković
Aleksandar Leka Mladenović
Goran Desančić

Текст у каталогу
Сања Тодосијевић

Text in catalogue
Sanja Todosijević

Превод
Ванда Перовић

Translation
Vanda Perović

Дизајн
Жолт Ковач

Design
Zolt Kovač

Фотографија
Владимир Поповић

Photography
Vladimir Popović

Штампа
Грид студио доо, Београд

Printed by
Grid studio, Belgrade

Тираж
150

Print run
150

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

75.071.1:929 Марјановић Ј.(083.824)
75(497.11)*20*(083.824)

МАРЈАНОВИЋ, Јелена, 1980–

Јелена Марјановић = Jelena Marjanović : domestic : Продајна галерија "Београд", април–мај 2022.
/ [текст у каталогу Сања Тодосијевић = text in catalogue Sanja Todosijević ; превод Ванда Перовић =
translation Vanda Perović ; фотографија Владимир Поповић =photography Vladimir Popović. – Београд
: Продајна галерија "Београд" = Belgrade : Gallery "Beograd", 2022 (Београд : Грид студио). – [14] стр. :
илустр. ; 22 x 22 cm

Тираж 150. – Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Библиографски подаци о уметници.

а) Марјановић, Јелена (1980–) -- Сlike -- Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 64052233

Насловна страна / Front cover

Све полази из куће / Everything Starts From Home

2022, уље и акрил на платну / oil and acrylic
on canvas, 150x150cm (деталј / detail)

Последња страна / Back cover

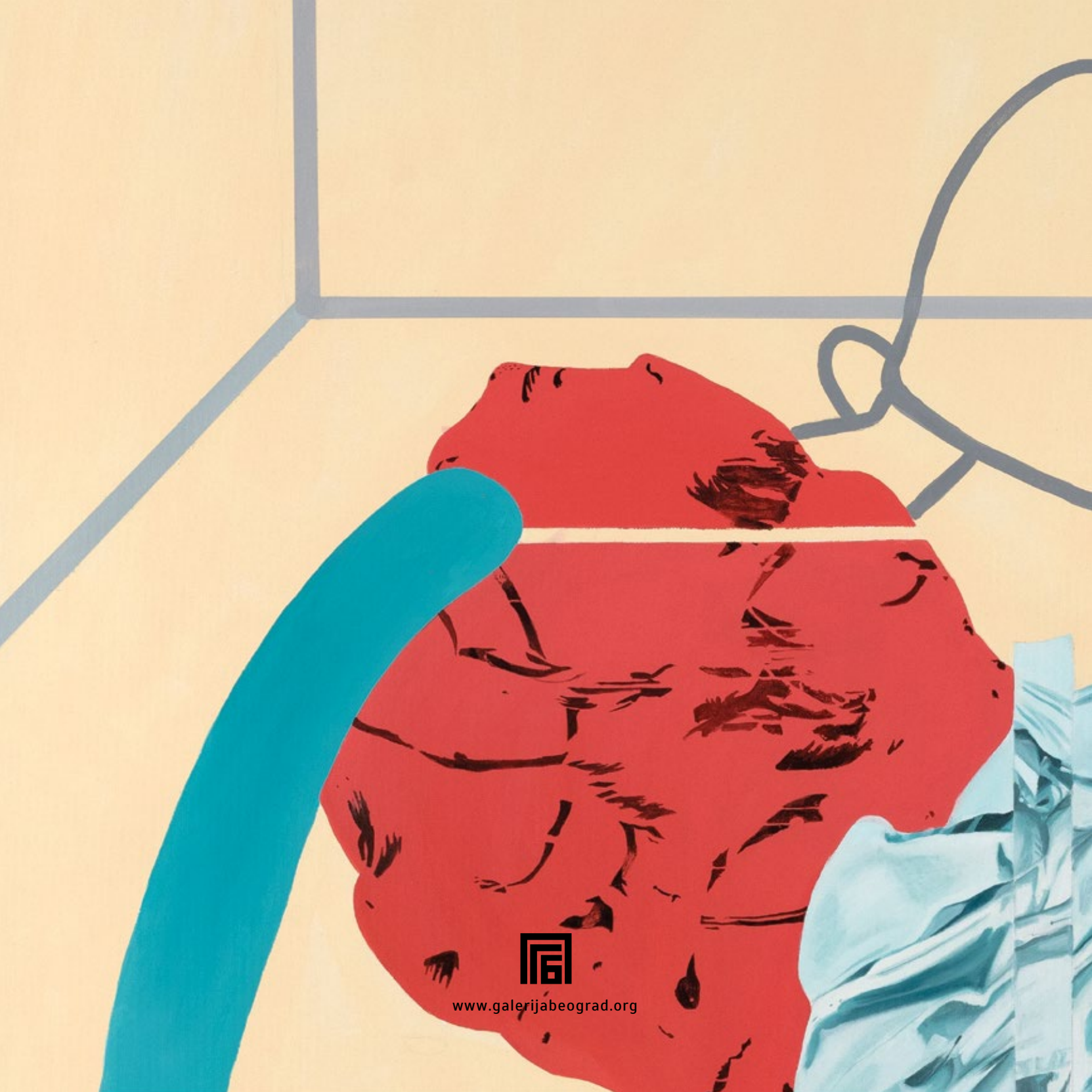
Clear

2016, уље на платну / oil on canvas,
120x100cm (деталј / detail)

Eleven

2016, уље и акрил на платну / oil and acrylic on canvas, 170x90 cm

www.galerijabeograd.org